SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سنڌ آرڊيننس نمبر XXXVII مجريه 2002

SINDH ORDINANCE NO.XXXVII OF 2002

سنڌ نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002

THEPRIVATE UNIVERSITIES AND EDUCATIONAL INSTITUTES LAWS (AMENDMENT) ORDINANCE, 2002

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

2. شيڊول
Schedule

سنڌ آرڊيننس نمبر XXXVII مجريہ 2002

SINDH ORDINANCE NO.XXXVII OF 2002

سنڌ نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن جا قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002

THEPRIVATE UNIVERSITIES AND EDUCATIONAL INSTITUTES LAWS (AMENDMENT) ORDINANCE, 2002

[12 آڪٽوبر 2002]

آرڊيننس جنهن ذريعي سنڌ صوبي ۾ لاڳو ڪرڻ لاءِ نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن سان لاڳاپيل ڪجهہ قانونن ۾ ترميم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble)

جيئن تہ سنڌ صوبي ۾ لاڳو ڪرڻ لاءِ نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن سان لاڳاپيل ڪجهہ قانونن ۾ ترميم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي، جيڪا هن ريت هوندي:

۽ جيئن تہ سنڌ اسيمبلي چوڏنهن آڪٽوبر 1999 جي اعلان ۽ 1999 جي عبوري آئيني حڪم نمبر 1 جي روشني ۾ تحليل ڪئي وئي آهي؛

۽ جيئن تہ سنڌ جو گورنر مطمئن آهي تہ موجوده حالتن ۾ هنگامي قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو آهي.

هاڻي، تنهن ڪري، مٿي ڄاڻايل اعلان ۽ عبوري آئيني حڪم سان گڏ پڙهو 1999 جو عبوري آئيني (ترميم) حڪم نمبر 9 ۽ ان سلسلي ۾ سمورا اختيار استعمال

ڪندي، سنڌ جي گورنر هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ ڪرڻ فرمايو آهي:

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

1.(1)هن آرڊيننس کي نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002 سڏيو ويندو.

(2)هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

2. هيٺ ڄاڻايل شيڊول جي ڪالم 2 ۾ ڄاڻايل قانونن ۾ ان حد تائين ترميم ڪئي ويندي ۽ اهڙي طريقي جيئن ڪالم نمبر 3 ۾ ڄاڻايو ويو آهي:

شيڊول
Schedule

شيڊول

(ڏسو دفعہ 2)

جريان نمبر	قانونن جو مختصر عنوان	ترميم
1	2	3
.1	همدرد يونيورسٽي ايڪٽ، 1991	دفعہ 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "7_A (1). i. سرپرست وقت بہ وقت پاڻمرادو يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪن بہ معاملن جي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو يا جاچ ڪرائي سگهي

		ٿو: ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ iii.يونيورسٽي طرفان سنياليل ڪوادارو شعبو يا هاسٽل؛ iv.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ vi.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سنڊس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندڙ قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت

		دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ جاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم

		ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڈس لاءِ پي آرڈر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.”.
.2	ضياءُ الدين ميڈيڪل يونيورسٽي ايڪٽ، 1995	2.دفعہ 7 ڪانپوءِ، هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “A_7. (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ

		تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهو يا ماڻهو کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ iii.يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪوادارو، شعبو يا هاسٽل؛ iv.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ vi.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان

		مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪٽڻ جي صلاح ڏئي سگھجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڇاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگھي ٿو جيئن اهو مناسب سمجھي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو.

		(5)سرپرست کي ڪو بہ قدم ڪٹڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.”.

3.	سر سيد يونيورسٽي، ايڪٽ، 1995	دفعہ 8 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: "8.(1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهو يا ماڻهو کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ iii.يونيورسٽي طرفان سنيالیل ڪو ادارو شعبو يا هاسٽل؛ iv.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽

		vi.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڈ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪڍڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڇاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو ڪٽي

		تہ سرپرست اھڑيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڑين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو به قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ

		طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
4.	بقائي ميڊيڪل يونيورسٽي ايڪٽ، 1996	دفعہ 7 ڪانپوءِ، هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "7_A (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهو يا ماڻهو کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ iii. يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو، شعبو يا هاسٽل؛

		iv.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ vi.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سنڌس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندر قدم بابت بورڈ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪٽڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن

		معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڇاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم

		ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.5	اسري يونيورسٽي ايڪٽ، 1997	دفعہ 6 ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "6_A (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهو يا ماڻهو کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو:

		ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ iii.يونيورسٽي طرفان سنياليل ڪو ادارو شعبو يا هاسٽل؛ iv.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ vi.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سنڊس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنٽي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست

		طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪٽڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڇاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند

		ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۾ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل سالياني‌ون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندي‌ون.”.
.6	گرينوچ يونيورسٽي ايڪٽ، 1997	دفعہ 7 ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7_A (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا

		انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهو يا ماڻهو کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ ii.يونيورسٽي طرفان سنياليل ڪو ادارو، شعبو يا هاسٽل؛ iii.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ iv.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ v.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سنڊس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ

		جي راءِ ونڻ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنهئي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڄاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڈ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ

		قدم کڍڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڈس لاءِ پي آرڈر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.7	جناح	1.دفعہ 8 ۾ ذيلي دفعہ 4

	يونيورسٽي فار وومين ايڪٽ، 1998	ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "(5) سرپرست کي يونيورسٽي خلاف ڪو به قدم کڻڻ جو اختيار هوندو جيئن اهو مناسب سمجهي، بشمول چارٽر تان هٽ کڻڻ ۽ ان کي ختم ڪرڻ جي. 2.دفعہ 8 ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "8_A يونيورسٽي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. 8_A حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل سالياني‌ون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آر ڊي ذريعي سيڪريٽري

		تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
8.	محمد علي علي جناح يونيورسٽي آرڊيننس، 2000	دفعہ 6 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: "6 (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن بہ معاملي تي وقت بوقت پنهنجي ذاتي تحرڪ ذريعي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ يا جاچ جاري رکڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ ii.يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو، شعبو يا هاسٽل؛ iii.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ iv.تدريسي، تحقيقي،

		نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ v.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندر قدم بابت بورڈ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڈ

		جاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. (6) يونيورسٽي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل

		سالیانیون نظرداري جون چارجز یونیورسټي طرفان ګورنر سیکریټریټ طرفان انتظام کیل یونیورسټي فنډس لاءِ پي آرڈر ذریعي سیکریټري تعیلم، حکومت سنڌ جي نالي تي ادا کیون ویندیون.".
9.	اقرا یونیورسټي آرڈیننس، 2000	دفعہ 6 ۾ شق (e) کانپوءِ هیٹین ریت اضافو کیو ویندو: "(f) یونیورسټي تعلیمي حکمت عملي جي فریم ورک ۾ وقت بوقت حکومت طرفان جوڙیل رهنمائي موجب کم کندي. (g) حکومت طرفان وقت بوقت طئي کیل سالیانیون نظرداري جون چارجز یونیورسټي طرفان ګورنر سیکریټریټ طرفان انتظام کیل یونیورسټي فنډس لاءِ پي

		آردر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.10	ڊفينس هائوسنگ اٿارٽي صفہ يونيورسٽي آرڊيننس، 2000	دفعہ 9 ۾، ذيلي دفعہ (5) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "(6) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل سالیانیون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٹ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڈس لاءِ پي آردر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.11	انڈس ويلي اسڪول آف آرٽ اينڈ آرڪيٽيڪچر ايٹ ڪراچي ايڪٹ، 1994	دفعہ 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "7_A (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن بہ معاملي تي وقت بوقت پنهنجي ذاتي تحرڪ ذريعي جاچ

		پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ يا جاچ جاري رکڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ ii.يونيورسٽي طرفان سنياليل ڪو ادارو، شعبو يا هاسٽل؛ iii.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ iv.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ v.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سنڊس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ

		جي راءِ ونڻ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنهئي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڄاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ

		قدم کڍڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. B_7.يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. C_7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڈس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.”.
.12	شهيد ذوالفقار	دفعہ 8 کانپوءِ هيٺين

	پٹو انسٽيٽيوٽ آف سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1995	ريت اضافو ڪيو ويندو: "8_A گورنر سنڌ، جيستائين ڪجھ هن ايڪٽ جي متضاد نہ هجي، اداري سان لاڳاپيل ڪنهن بہ معاملي جي ڪنهن شخص يا ماڻهن يا سندس طرفان مقرر ڪيل ڪميٽي ذريعي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ اهڙي انڪوائري بعد گورننگ باڊي کي قدم کڻڻ جي صلاح ڏيندو، جنهن ۾ ناڪام ٿيڻ تي گورنر اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو، بشمول چارٽرکي ختم يا بند ڪري سگهي ٿو. "8_B يونيورسٽي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.

		8_C حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.13	انسٽيٽيوٽ آف بزنس مئنيجمينٽ ايڪٽ، 1998	دفعہ 9 جي ذيلي دفعہ (4) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: (5)سرپرست کي ڪو به قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو اداري خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. (6) ادارو تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل

		رهنمائي موجب ڪم ڪندو. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.14	ڪراچي انسٽيٽيوٽ آف اڪنامڪس اينڈ ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2000	دفعہ 9 ۾، ذيلي دفعہ (5) ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "(6) ادارو تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون

		چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
15.	سنڌ ٽيڪسٽائيل انسٽيٽيوٽ آف پاڪستان آرڊيننس، 2001	دفعہ 9 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٽيندو: "9 (1) سرپرست اداري سان لاڳاپيل ڪن بہ معاملن جي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت، ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ٽيڊ جي هدايت ڪري سگهي ٿو يا جاچ ڪرائي سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون؛ ii.يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو، شعبو

		يا هاسٽل؛ iii.مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ iv.تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛ ۽ v.اهڙا ٻيا معاملا جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن. (2)سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ ونڊ ڪانپوءِ، ان طرفان ڪنئي ويندڙ قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو. (3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي

		وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي. (4) جيڪڏهن بورڊ ڇاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جوڳو قدم نٿو کڻي تہ سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو. (5)سرپرست کي ڪو بہ قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. (6) يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي

		موجب ڪر ڪندي. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
.16	خادم علي شاهه بخاري انسٽيٽيوٽ آف ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2001	دفعہ 9 ۾ ذيلي دفعہ (5) ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: (6) ادارو تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۾ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ

		طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".
17.	پريسٽن انسٽيٽيوٽ آف مئنيجمينٽ سائنسز ۽ ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2001	دفعہ 7 ۾ ذيلي دفعہ (5) کانپوءِ هيٺين ريت وڌايو اختيار ڪندو: ادارو تعليمي پاليسي جي ڏانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندیون.".

.18	نيوپورٽس انسٽيٽيوٽ ڪميونيڪيشنز اينڈ اڪنامڪس آرڊيننس، 2002	دفعہ 10 ۾ شق e ڪانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "F حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل سالياني‌ون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڈس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعيلم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون ويندين."۔

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.